

De Tweede Kamer
t.a.v. Bureau Woordvoering Kabinetsformatie
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Onze referentie

AK/HKI/231219

Uw referentie

Datum

19 december 2023

Onderwerp

Belangrijke onderwerpen toekomst jonge medisch specialisten

Doorkiesnummer

(088) 13 44 122

Geachte heer Plasterk,

De Jonge Specialist vertegenwoordigt de landelijke stem van meer dan 4.500 jonge artsen, al dan niet in opleiding tot medisch specialist. Graag breng ik namens de Jonge Specialist een aantal punten onder uw aandacht, die u kunt meenemen in het maken van keuzes bij de kabinetsformatie.

Twee concrete aandachtspunten die belangrijk zijn voor de medisch specialisten van de toekomst zijn:

- 1. Kwaliteit van de opleiding:** de kwaliteit van de medisch specialistische vervolgoopleidingen moet altijd voorop staan, zowel bij het verdelen van de opleidingsplaatsen als bij de bedrijfsvoering in een ziekenhuis.
- 2. Houd het vak aantrekkelijk:** een veilig werk- en opleidingsklimaat zijn essentieel, zorg dat regeldruk, administratielast en dienstbelasting verminderen, creëer goede arbeidsvoorwaarden waarbij onbetaalde uren en gebrek aan compensatie tot het verleden behoren en heb oog voor de afhankelijkheidspositie van jonge artsen.

Kwaliteit van de opleiding

Het is in ieders belang dat de kwaliteit van de medisch specialistische vervolgoopleiding hoog is en blijft. In verschillende regio's zijn er problemen om vacatures voor medisch specialisten gevuld te krijgen en zijn er elders overschotten. De politiek heeft recent besloten tot een andere manier van verdelen van de opleidingsplaatsen voor om artsen in opleiding tot medisch specialist (aios) om dit probleem op te lossen. De aanname die wordt gedaan, is dat medisch specialisten daar blijven werken waar ze zijn opgeleid. Echter blijkt uit onze uitvraag onder startende medisch specialisten dat meer dan 80% bereid is te verhuizen voor een baan als medisch specialist mits er een vaste aanstelling wordt geboden. Zij zijn hier in veel mindere mate toe bereid als het gaat om een tijdelijke functie.

De Jonge Specialist ziet grote risico's voor de kwaliteit van de opleiding door de nieuwe verdeelsleutel voor opleidingsplaatsen. Door aios op basis van adherentie (aantal inwoners per regio) te verdelen in plaats van een verdeling op basis van het aantal opleidingsinstellingen komt de kwaliteit van de opleiding onder druk te staan. Bij deze herverdeling zijn er centra die meer aios krijgen toegewezen, doordat het gebied een grotere adherentie kent, terwijl het aantal opleidingscentra in die regio gelijk blijft. Dit betekent dat dezelfde hoeveelheid patiënten/ingrepen/procedures verdeeld moeten worden over een grotere hoeveelheid aios waardoor aios niet meer de juiste exposure krijgen of zelfs bepaalde (keuze)stages niet meer kunnen doen vanwege overbezetting. Vice versa zijn er regio's die minder aios krijgen, waar wel dezelfde hoeveelheid werk moet worden verricht, waardoor aios onder een nóg hogere werkdruk komen te werken en meer risico hebben om ingezet te worden voor productiedoelinden, in plaats van de gewenste opleidingstaken te vervullen. Opleidingsinstellingen zullen op hun beurt hierdoor niet meer kunnen voldoen aan de huidige opleidingseisen zoals geformuleerd in het landelijke opleidingsplan.

De regionale tekorten en het overschot dienen niet opgelost te worden via de opleiding, maar door het bieden van toekomstperspectief en vastigheid. Wij vragen het kabinet daarom om de verdeling van opleidingsplaatsen weer op basis van opleidingscentra per regio vast te stellen.

Houd het vak aantrekkelijk

De Jonge Specialist onderzoekt tweejaarlijks de arbeids- en opleidingsomstandigheden van jonge dokters in Nederland. Onderwerpen als burn-out, ongewenst gedrag en de veiligheid van het opleidingsklimaat vragen we uitgebreid uit. Daaruit blijkt dat 24% van de arts-assistenten kampt met burn-out klachten en een kwart overweegt te stoppen met de opleiding. Cijfers laten daarnaast zien dat ongewenst gedrag (bijvoorbeeld intimidatie, seksueel ongewenst gedrag of pesten) bij 1 op de 3 aios voorkomt. Van alle arts-assistenten wordt 76% niet gecompenseerd voor overwerk terwijl men gemiddeld 30 uur per maand overwerkt. De Jonge Specialist maakt zich grote zorgen dat deze factoren ertoe leiden dat het vak steeds minder aantrekkelijk wordt. We vragen het kabinet daarom met klem om zich hard te maken voor goede arbeidsvoorwaarden en arbeidsomstandigheden voor jonge artsen.

Tot slot verzoeken wij het nieuwe kabinet om jonge zorgprofessionals zoals aios, anios, arts-onderzoekers en startende medisch specialisten actief te betrekken bij nieuwe beleidsmaatregelen en discussies over de zorg, want zij zijn immers de toekomst van de zorg. De Jonge Specialist is zeer bereid om de visie en ideeën van jonge zorgprofessionals over de bestendigheid van zorg te delen met het kabinet.

Met vriendelijke groet,

Anne Koppelaar
Voorzitter De Jonge Specialist en aios cardiologie